

بسمه تعالی

**« برنامه پیشرفت مناطق محروم و روستایی بنیاد برکت تا سال ۱۴۰۴
با رویکرد توسعه اشتغال »**

شماره سند: BAF-CB-WR-۰۵

شماره بازنگری: ۰۰

تاریخچه سند

شماره ویرایش	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تاریخ						

فهرست اصلاحیه‌های صادره برای سند

شماره اصلاحیه	تاریخ صدور	شماره صفحه اصلاح شده	مختصری از اصلاحیه

تصویب کنندگان	محمود عسکری آزاد رئیس هیات مدیره	هادی جوهری عضو هیات مدیره	حمید پاداش‌زیوه عضو هیات مدیره	جعفر فرجی عضو هیات مدیره	امیرحسین مدنی عضو هیات مدیره	محمد ترکمانه مدیر عامل و عضو هیات مدیره
---------------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	--

ماده ۱- هدف:

این دستورالعمل به منظور کمک به توسعه و پیشرفت مناطق محروم و روستایی کشور و کاهش مهاجرت روستائیان به شهرها، ایجاد اشتغال و افزایش درآمد روستائیان و ارائه برنامه اجرایی برای سال‌های ۱۴۰۴-۱۴۰۰ تدوین گردیده است.

ماده ۲- تعاریف

۱-۲- بنیاد: بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره)

۲-۲- معاونت اجتماع محور: معاونت توسعه اشتغال‌زایی اجتماع محور بنیاد

ماده ۳- دامنه کاربرد

تمامی ساکنین روستاها و مناطق هدف طرح‌های اشتغال‌زایی اجتماع محور بنیاد

ماده ۴- مسئولیت‌ها

مسئولیت اجرای این دستورالعمل بر عهده معاونت اجتماع محور می باشد.

ماده ۵- فرآیند اجرایی

۱-۱- اهداف کیفی:

- ۱) پیشرفت و آبادانی مناطق کمتر برخوردار و روستایی با رویکرد ایجاد اشتغال پایدار
- ۲) ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در مناطق کمتر برخوردار و روستاها برای افراد بیکار و افراد با اشتغال ناقص
- ۳) حمایت‌های فنی و تکنولوژیکی و مالی از شاغلین مشاغل موجود، در راستای افزایش بهره‌وری و افزایش درآمد آنها
- ۴) تنوع بخشی به مشاغل موجود و توسعه مشاغل در بخش‌های صنعتی و خدماتی
- ۵) تقویت پایه های اقتصادی روستا و افزایش سطح درآمد روستائیان و شهرهای کوچک (با جمعیت کمتر از سی هزار نفر) و نیز جلوگیری از مهاجرت به شهرها و کلان‌شهرها
- ۶) کمک به توسعه بانکداری اجتماعی

۲-۵- اهداف کمی:

- ۱) رشد تعداد بخش‌های تحت پوشش از ۵۹۴ بخش به ۱۰۰۰ بخش
- ۲) رشد تعداد روستاهای تحت پوشش از ۷،۵۷۲ روستا به ۲۷،۰۰۰ روستا و تحت پوشش قرار دادن تمامی نقاط شهری محروم زیر سی هزار نفر جمعیت
- ۳) راه‌اندازی ۶۵۰ هزار طرح اشتغال‌زایی اجتماع محور جدید و غنی سازی ۲۵۰ هزار شغل موجود
- ۴) ایجاد ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار فرصت شغلی بوسیله راه‌اندازی طرح‌های جدید و توسعه مشاغل موجود (به ازای هر طرح جدید ۳ فرصت شغلی و توسعه مشاغل موجود نیز ۳ فرصت شغلی)
- ۵) راه‌اندازی ۱۸۰۰۰ طرح تولیدی و قرارداد با پشتیبان در قالب طرح‌های آفتاب به منظور تکمیل زنجیره تولید و بازاریابی محصولات طرح‌های اجتماع محور

محل درج مهر اعتبار	صفحه
	۲
	از
	۶

- ۶) تشکیل ۱۵,۰۰۰ صندوق قرض‌الحسنه روستایی
- ۷) گسترش شبکه تسهیلات بنیاد برکت به ۱۴۰۰ نفر به منظور پشتیبانی از طرح‌های تولید روستایی و شهری
- ۸) تشکیل ۲۲,۵۰۰ گروه توسعه محلی
- ۹) تشکیل ۱۹,۵۰۰ کارگروه توسعه روستا
- ۱۰) تشکیل ۵۸,۵۰۰ گروه تخصصی شغلی
- ۱۱) تأمین منابع مالی قرض‌الحسنه طرح‌های تولیدی روستایی توسط بنیاد برکت و بانک؛ به نسبت حداکثر ۱۰ درصد بنیاد برکت و حداقل ۹۰ درصد بانک
- ۱۲) آورده نقدی و غیرنقدی سرمایه‌گذاری مجموع طرح‌های تولیدی اشتغالزایی به میزان دو برابر مجموع وام قرض‌الحسنه اعطایی به متقاضیان
- ۱۳) اجرای ۱۰۰ هزار طرح اشتغالزایی با تسهیلاتی رهبران جامعه محلی و ارکان صندوق‌های قرض‌الحسنه
- ۱۴) اجرای ۱۰ درصد از طرح‌ها بدون پرداخت تسهیلات و مبتنی بر منابع صندوق‌ها و مهارت آموزی و بسترسازی

مجموع	سال ۱۴۰۴	سال ۱۴۰۳	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۰	
۲۷,۰۰۰	۲۷,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	تعداد روستاهای هدف
۹۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	تعداد طرح‌های اشتغالزایی اجتماع محور
۷,۵۰۰	۲,۵۰۰	۲,۰۰۰	۱,۵۰۰	۱,۰۰۰	۵۰۰	تعداد روستاهای مشمول طرح‌های آسمان
۱۰۰,۵۰۰	۱۹,۵۰۰	۲۲,۰۰۰	۲۰,۵۰۰	۱۹,۰۰۰	۱۹,۵۰۰	تعداد گروه‌های مردمی توسعه روستایی
۱۸,۰۰۰	۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۳,۶۰۰	۲,۴۰۰	تعداد طرح‌های آفتاب (کارگاهی)
۱۵,۰۰۰	۲,۵۰۰	۲,۵۰۰	۲,۵۰۰	۲,۵۰۰	۵,۰۰۰	تشکیل صندوق قرض‌الحسنه روستا
۲,۷۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۵۴۰	۳۶۰	تعداد اشتغال ایجاد (هزار نفر)

۵-۳- راهبردها:

- ۱) تأکید بر ایجاد اشتغال برای افراد بیکار و اشتغال ناقص در مناطق روستایی و شهرهای کوچک کم‌برخوردار
- ۲) تأکید بر غنی‌سازی و توسعه اشتغال‌های موجود به منظور افزایش سطح درآمد و رفاه شاغلین و جلوگیری از انحلال مشاغل در معرض تعطیلی
- ۳) استفاده از سرمایه‌های موجود انسانی (فردی و اجتماعی)، طبیعی و فیزیکی موجود و پرهیز از توسعه هزینه‌های سرمایه‌ای
- ۴) افزایش مشارکت و مسئولیت‌پذیری مردم مناطق محروم و روستایی و ارتقا سطح خوداتکایی روستائیان
- ۵) استفاده از شبکه مردمی و معتمدین و ساختارهای موجود اداری و جلب مشارکت تمامی ذی‌نفعان در تحقق اهداف (در ابعاد فنی، آموزشی، مالی و...)
- ۶) عدم تصدی‌گری و استفاده از تمامی ظرفیت‌های مردمی و خیرین در انجام طرح
- ۷) استفاده از پشتیبان‌های مردمی و بخش خصوصی برای ایجاد زنجیره تولید (به منظور ارتقاء سطح کیفی تولید، بسته‌بندی، فرآوری و بازاریابی) (ماوری، بازاریابی و...) و سوق دادن مشارکت‌ها و حمایت‌های بنیاد برکت به سمت تقویت این بخش
- ۸) تشکیل و تکمیل زنجیره‌های ارزش به منظور ایجاد ارزش افزوده بیشتر

- ۹) پشتیبانی و مانع زدایی از تولیدات بخش روستایی و شهری و توسعه اشتغال مناطق محروم و کم برخوردار
 ۱۰) استفاده از شبکه تسهیلتی مردمی بدون هیچ‌گونه تعهد استخدامی و وابستگی سازمانی با مشارکت دستگاه‌های اجرایی ملی و محلی
 ۱۱) استفاده از تمامی ظرفیت‌های بنیاد برکت در مشارکت‌های اقتصادی، مشارکت مدنی، عقود مبادله‌ای و مشارکت در سهام برای حمایت از اجرای این طرح
 ۱۲) تنوع بخشی به تولیدات روستایی و افزایش نرخ بهره‌وری مشاغل موجود

۴-۵- اقدامات:

- ۱) گسترش شبکه تسهیلتی در جهت شناسایی ظرفیت‌ها و مزیت‌های نسبی منطقه و مزیت‌های رقابتی واحدهای تولیدی روستایی و شهری
- ۲) تدوین سازوکارهای گسترش صندوق‌های قرض‌الحسنه روستا در جهت شبکه سازی، انسجام و یکپارچگی جامعه محلی
- ۳) آموزش فنی و مهارتی به متقاضیان اشتغال و تامین مالی و نهاده‌های تولید از طریق افزایش طرح‌های پشتیبان (آفتاب) به منظور پایدار سازی طرح‌های اشتغالزایی اجتماع محور
- ۴) ایجاد تشکل‌های مردمی در سطح روستاها و مناطق محروم به اشکال تعاونی و شرکت‌های سهامی و ایجاد صندوق‌های قرض‌الحسنه برای حمایت و پشتیبانی از تولید روستایی
- ۵) توسعه فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی
- ۶) تعامل با مجلس، دستگاه‌های اجرایی و سطوح تصمیم‌گیری برای حمایت از طرح‌ها
- ۷) تعامل گسترده با شبکه بانکی کشور و استفاده از منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها از طریق عقد قرارداد دو طرفه و تبصره ۱۶ بودجه
- ۸) توسعه کارگروه‌های تخصصی اشتغال با مشارکت شاغلین طرح‌های اشتغالزایی (طرح سحاب)
- ۹) تشکیل کارگروه‌های توسعه روستایی با حضور مردم (طرح آسمان)
- ۱۰) تشکیل کمیته‌های اشتغال در سطح شهرستان، بخش و روستا با حضور مقامات، مدیران و معتمدین محلی

۵-۵- منابع مورد نیاز:

۵-۵-۱- منابع مالی:

با احتساب ۵۰ میلیون تومان وام قرض‌الحسنه برای اجرای هر طرح اشتغالزایی اجتماع محور و ۲۵۰ میلیون تومان برای اجرای هر طرح آفتاب (پشتیبان) و ۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان هزینه‌های تسهیلتی برای ایجاد هر طرح، بر اساس نرخ‌های سال ۱۴۰۰، مجموع منابع مالی مورد نیاز به ترتیب ذیل می‌باشد:

محل درج مهر اعتبار	صفحه
	۴
	از
	۶

ارقام به میلیارد تومان

ردیف	سال	جمع سرمایه گذاری*	تسهیلات	سهام تبصره ۱۶	مشارکت بانک	سهام بنیاد برکت	هزینه تسهیلات
۱	۱۴۰۰	۲۲،۰۰۰	۶،۶۰۰	۳،۰۰۰	۳،۱۳۸	۴۶۲	۱۶۲
۲	۱۴۰۱	۳۳،۰۰۰	۹،۹۰۰	۶،۰۰۰	۳،۲۰۷	۶۹۳	۲۴۳
۳	۱۴۰۲	۳۷،۰۰۰	۱۱،۰۰۰	۷،۰۰۰	۳،۲۳۰	۷۷۰	۲۷۰
۴	۱۴۰۳	۳۷،۰۰۰	۱۱،۰۰۰	۸،۰۰۰	۲،۲۳۰	۷۷۰	۲۷۰
۵	۱۴۰۴	۳۷،۰۰۰	۱۱،۰۰۰	۸،۰۰۰	۲،۲۳۰	۷۷۰	۲۷۰

* جمع سرمایه‌گذاری، عبارت از مجموع سهم متقاضی (آورده نقدی + ارزش امکانات فیزیکی متقاضی)، تسهیلات بانکی و سهم بنیاد برکت می‌باشد.

۵-۲- منابع انسانی:

- برای اجرای این طرح ۶۰۰ نفر به ۸۰۰ نفر تسهیلاتگر موجود اضافه خواهد شد.
- تعداد ۷ نفر به کارکنان بنیاد برکت اضافه خواهد شد.

دستاوردهای حاصل از اجرای این برنامه

- ✓ ایجاد ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار فرصت شغلی طی ۵ سال (متوسط سالانه ۵۴۰ هزار فرصت شغلی)
- ✓ ۳/۵ برابر شدن تعداد روستاها و رشد ۶۸ درصدی تعداد بخش‌های محروم تحت پوشش حمایتی بنیاد (حضور در ۲۷،۰۰۰ روستا و ۱۰۰۰ بخش محروم کشور)
- ✓ راه اندازی ۹۰۷،۵۰۰ طرح اجتماع محور سحاب و آسمان
- ✓ راه‌اندازی ۱۸۰۰۰ طرح آفتاب به منظور تکمیل زنجیره تولید و بازاریابی محصولات طرح‌های اجتماع‌محور
- ✓ تشکیل ۱۵،۰۰۰ صندوق قرض‌الحسنه روستایی
- ✓ تشکیل بیش از ۱۰۰ هزار گروه مردمی توسعه روستایی (تشکیل ۲۲،۵۰۰ گروه توسعه محلی، ۱۹،۵۰۰ کارگروه توسعه روستا، ۵۸،۵۰۰ گروه تخصصی شغلی)
- ✓ تأمین مالی ۱۶۳ هزار میلیارد تومان از سایر مشارکت‌کنندگان در مقابل ۳۵۰۰ میلیارد تومان سهم بنیاد (بهره‌ور ساختن و اهرم کردن ۴۷ برابری منابع بنیاد در اشتغال‌زایی مناطق محروم و روستایی)
- ✓ جذب و بکارگیری ۱۱۶ هزار میلیارد تومان از منابع و امکانات مردم مناطق محروم و روستایی (فعال‌سازی حجم عظیمی از سرمایه‌های معطل مردمی و پشتیبانی و مانع‌زدایی از فعالیت‌های تولیدی در مناطق محروم)
- ✓ توسعه بانکداری اجتماعی
- ✓ ایجاد و گسترش نهادهای توسعه‌ای محلی

شماره سند	BAF-CB-WR-۰۰۵
طبقه‌بندی	عادی

برنامه پیشرفت مناطق محروم و روستایی بنیاد برکت تا سال ۱۴۰۴
--

ماده ۶- مراجع و مستندات

استاندارد مدیریت کیفیت ISO ۹۰۰۱:۲۰۱۵

ماده ۷- پیوست ها

ندارد.

ماده ۸- تایید و تصویب

دستورالعمل "پیشرفت مناطق محروم و روستایی بنیاد برکت تا سال ۱۴۰۴ با رویکرد توسعه اشتغال" در ۸ ماده و بدون تبصره در جلسه هیأت مدیره بنیاد برکت مورخ ..... مصوب گردید.

محل درج مهر اعتبار	صفحه
	۶
	از
	۶